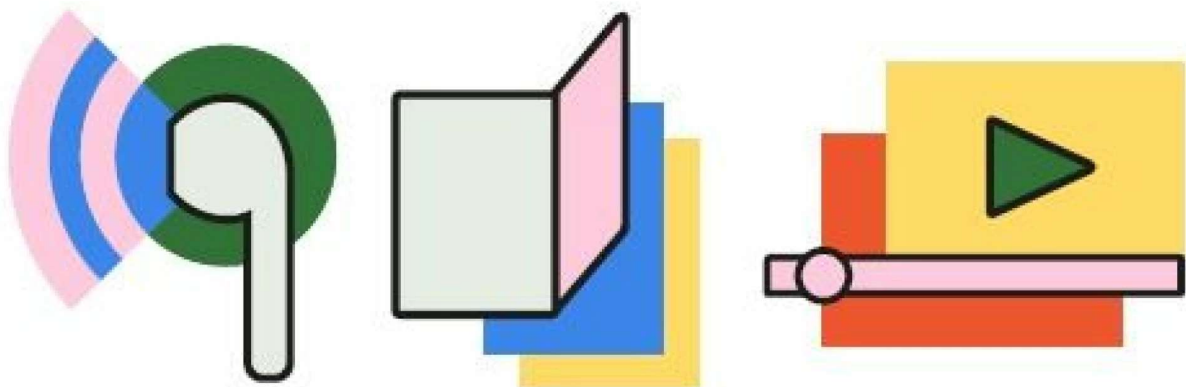

Anmeldelse

Ove Christensen

AI-didaktik, så du kan forstå det

Læreren møter ChatGPT stimulerer læserens refleksjoner om muligheter og udfordringer, når kunstig intelligens bliver brugt i skolekontekster. Bogen lægger op til, at lærerne vurderer, hvad der er ønskeligt i egen undervisning.

Ove Christensen

IDEHISTORIKER & SPECIALKONSULENT

PUBLICERET Tirsdag 06. februar 2024 - 11:02

SENEST OPDATERET

Onsdag 07. februar 2024 - 15:13

Fakta:

De tænkende robotter er over os. Den lette adgang til generativ kunstig intelligens som ChatGPT, som man kan kommunikere med i et almindeligt hverdagsprog, vil snart få betydning for alle dimensioner af samfundet, også skolen. En del elever og lærere allerede har taget teknologien i anvendelse.

Men hvad betyder det for skolen, at generativ kunstig intelligens er blevet noget, alle har adgang til? Og endnu vigtigere, hvor meget skal det fylde i undervisningen? Kan det eventuelt bidrage til at gøre dele af undervisningen bedre og få flere elever engageret? Det er nogle af de overvejelser, som lærerne gør sig.

Nu foreligger der heldigvis en bog, der kan støtte lærernes didaktiske refleksioner over, hvordan de og deres elever kan anvende generativ kunstig intelligens med fokus på elevernes læring og med blik for deres sociale trivsel. *Lærerne møter ChatGPT* er skrevet af Eyvind Elstad, som er professor ved Institutt for lærerutdanning og skoleforskning ved Oslo Universitet. Bogens sigte er først og fremmest at bidrage til en diskussion af teknologiens plads i undervisningen.

Debat

Venstres ungdom: Efter et år med ChatGPT er det tydeligt, at teknologien kan forbedre undervisningen

Generativ kunstig intelligens fungerer på den måde, at man spørger chatbotten om noget eller beder den udføre et eller andet, eksempelvis lave et diagram eller et billede. Den kunstige intelligens er trænet på en

masse data, og det er denne data som tekster og billeder, der ligger bag dens svar. Det genererede svar er en syntetisk tekst, da den ikke trækker på viden om et område, men genererer sin tekst ud fra en analyse gennemført med maskinlæring af sammenhænge mellem ord. Disse ord bliver så valgt ud og sat sammen til en meningsfuld sammenhæng. Det er vigtigt, at man som bruger kender til denne funktionsmåde, fordi intelligens her betyder noget andet, end det typisk gør i en almindelig skolesammenhæng.

”I en del litteratur om generativ kunstig intelligens finder man lange gennemgange af alle de

herligheder, man kan få ud af den. Sådan er Elstads bog ikke

I en del litteratur om generativ kunstig intelligens finder man lange gennemgange af alle de herligheder, man kan få ud af den. Sådan er Elstads bog ikke. Han lægger hovedvægten på lærerens didaktiske anliggende ved at fokusere på, hvilke didaktiske valg, der skal træffes i forberedelse, afvikling og evaluering af undervisningen.

ANNONCE:

Bogen består af 22 relativt korte kapitler. De to første kapitler redegør for bogens sigte og sætter en ramme for dens øvrige kapitler., som er at diskutere forskellige didaktiske problemstillinger og se på, hvordan den nye teknologi kan anvendes. Herigennem får læseren mulighed for selv at vurdere, hvad der er ønskeligt og ikke i hans eller hendes egen undervisning.

Elstad læringssyn er meget pragmatisk. Han forklarer læring ud fra kognitiv konstruktivisme, men han har også sideblik til Dewey og socialkonstruktivismen.

Grundlæggende består læring af en dobbeltsidet proces med tilegnelse af nyt stof, der forbindes med det allerede kendte. Hertil kommer, at det er eleverne, der ud fra,

hvad de ved og kan i forvejen, aktivt konstruerer en forståelse, og derved bliver en del af deres viden.

Teknologiforståelse

Med denne nye danske chatbot slipper lærerne for at være "i lommen på *big tech*"

Debat

Lærer: Skoler skal vågne op og investere i lærerens AI-færdigheder, før det er for sent

De fleste kapitler i bogen følger en bestemt struktur, der som nævnt tager udgangspunkt i et didaktisk element. Emnet for de enkelte kapitler er påstande om distinkte særtræk ved god undervisning. Disse særtræk eller principper bygger på didaktisk forskning i bred forstand. Principperne er teoretisk funderet, men hvert enkelt af dem gøres nærværende gennem løbende henvisninger til praksis fra grundskolen.

Et princip er eksempelvis, at man i undervisningen skal reducere stoffets kompleksitet, et andet er at knytte an til elevernes etablerede viden og et tredje at tale ind i deres interesser og hverdagserfaringer. Principperne gælder også struktur, klasse- og læringsledelse, konkretisering af lærestoffet og så videre. Dette er for så vidt banalt, men Elstad anviser, hvilke konsekvenser disse principper har for den konkrete undervisning. Og han får demonstreret, hvor generativ kunstig intelligens vil kunne bidrage til, at undervisningen lever op til princippet for god undervisning. Eksempelvis kan læreren (eller eleverne) anvende en chatbot til at få konkrete eksempler på en teoretisk sammenhæng. Med en chatbot kan der genereres eksempler ud fra den enkelte elevs

niveau, hvilket vil gøre, at eleven ikke går i stå, hvis der er noget, der volder besvær.

At anvende kunstig intelligens kan således være en fordel. Men der er en pris, siger Elstad, fordi læring også hænger sammen med, at eleven skal arbejde med stoffet, og at det er det besværlige arbejde, der får læringen til at lagre sig i hukommelsen. Så den hjælp og stilladsering, man støtter eleverne med, skal hele tiden afvejes, så stoffet er tilstrækkeligt udfordrende til, at der bliver tale om støtte til en lærende udvikling og ikke en erstatning for den.

De elever, der ser denne teknologien som en smutvej, skal have opgaver eller lektier præsenteret på en måde, så teknologien ikke kommer til at erstatte deres selvstændige og

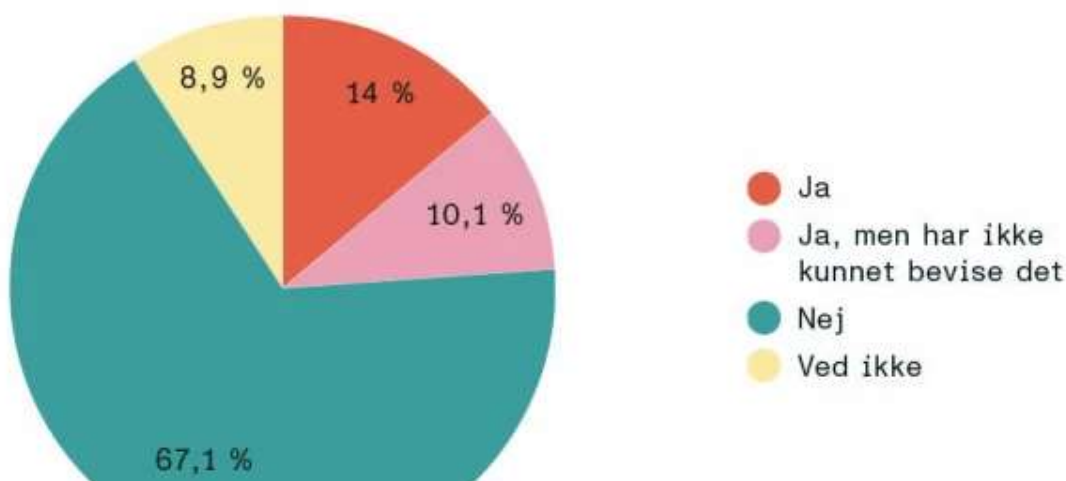
kritiske arbejde med stoffet. Og her peget Elstad på noget fundamentalt i hele vores uddannelsessystem, nemlig at der er alt for meget fokus på præstation og alt for lidt på at bidrage til at nære elevernes nysgerrighed og lyst til at opdage nyt. Det er elevernes engagerede læringsprocesser, der støttes gennem de didaktiske principper, forfatteren fremhæver.

”Jeg kunne ønske, at Elstad i højere grad havde diskuteret faren ved personaliseret læring

Jeg kunne ønske, at Elstad i højere grad havde diskuteret faren ved personaliseret

læring, som kan blive en følge af, at eleverne har adgang til en personlig læringsassistent. Personaliseret læring fremhæves ofte i forbindelse med generativ kunstig intelligens. Men derved overses, at læring besidder et vigtigt socialt element. Det sociale er faktisk en del af en moderne fagforståelse, hvor et fag også ses i en større sammenhæng, hvor faglig viden bruges af nogen til noget sammen med andre.

Har du oplevet, at dine elever uden tilladelse har brugt kunstig intelligens i form af for eksempel chatbots i forbindelse med skoleafleveringer?

Hver fjerde lærer har oplevet snyd med ChatGPT

Bogen er skrevet til lærere og lærerstuderende, som ønsker at tage et strategisk didaktisk livtag med de muligheder og udfordringer, som denne nye teknologi giver. Og det gør den efter min vurdering rigtig godt. Når man har læst de to første kapitler, kan man læse de øvrige kapitler enkeltvis, og de vil være gode at diskutere ud fra - både på læreruddannelsen og på skolerne som eksempelvis til pædagogiske dage eller lignende. Bogen er skrevet på et velformuleret og letforståeligt norsk, men hvis enkelte ord alligevel volder vanskeligheder, så kan man få

en generativ kunstig intelligens til at oversætte for sig.

LÆREMIDLER

IT

INSPIRATION

DIDAKTIK

UNDERVISNINGSDIFFERENTIERING

ANMELDELSER

PÆDAGOGIK

Seneste anmeldelser

Velkommen til Cirkus Folkeskolen

Aarhus Teater sætter med
forestillingen

Skolekomedien

« » . . . . .